

Sayın Başkan, Değerli konuklar,

Önemli dönüşümlerin eşliğinde olan, bir o kadar önemli dönüşümleri bilfiil yaşayan dünyamızda sorunları ve çözümleri masaya yatıracağımız Kalite Kongresi'nde sizlerle birlikte bulunmaktan büyük bir mutluluk duyuyor, sizleri saygıyla selamlıyorum.

Dünya tarihi sürekli olarak insanların kendi türünü yok edebilecek nitelikte felaketleri başına açması ve insanlığın kaderini değiştiren mucizevi buluşlara imza atması döngüsüne tanık oluyor. Milyonlarca insanın öldüğü iki dünya savaşına ve etkilerini nesiller boyunca sürdüren nükleer ve çevresel felaketlere yol açan insanlık uygarlığının, aynı zamanda sayısız salgın hastalığa çözüm bulduğuna, tüm dünyada insanların yaşam kalitesini ilerleten buluşlara imza attığına inanmak zor...

Yaşam türümüzün hayatta kalma güdüsü o kadar güçlü ve yaratıcılığı o kadar yüksek ki, bizi diğer canlılardan ayıran bir özelliğimiz olan "işbirliği" yapabilme yeteneğimiz sayesinde kendi sonumuzu getirmenin eşliğinden defalarca dönebiliyoruz.

Değerli Konuklar,

Çağımızın gün geçtikçe yumaklaşan sorunlarına karşı "çözüm odaklı" bir tutum sergilemek saf bir iyimserlik değil; gelecek nesillere karşı olan sorumluluğumuz. Bu sorumluluğumuzu yerine getirmenin en geçerli yolu yine insanlık tarihinden öğrendiğimiz gibi ortak yaklaşım, ortak söylem, ortak eylem olabilir.

Bunun önemli bir örneği 1980'lerde dünyamızı ultraviyole ışınların zararlı etkilerinden koruyan ozon tabakasında gediklerin açıldığının keşfedilmesiyle yaşandı. Durumun ciddiyeti anlaşılınca, 180 ülke ozon tabakasına zarar veren hammadde ve ürünlerin kullanımının azaltılmasını hedefleyen uluslararası Montreal Protokolünü imzaladı.

2010'ların sonuna geldiğimizde bu büyük sorunun çözümünde önemli aşamalar kaydedildiğini görebiliyoruz. Küresel bir sorunun çözümüne karşı gösterilen bu ortak çaba ve takip edilen ortak yol haritası, dünyadaki yaşamın sonunu getirebilecek ciddiyetteki sorunların dahi işbirliği ile hızlı bir şekilde çözülebileceğinin en somut örneklerinden biri oldu.

İstatistiklere bakıldığında insanlık tarihinin en iyi zamanlarına tanık olduğumuzu söyleyenler de az değil. İnsan ömrü tarih boyunca görülmemiş şekilde uzadı. Bebek ölümleri tarihin en düşük seviyelerine düştü. Yoksullukla mücadele, suya ve sağlığa erişim gibi konularda önemli ilerlemeler kaydedildi. Bununla birlikte, küresel eşitsizlik tüm tarihteki en üst seviyesine ulaştı. Dünya nüfusunun yalnızca yüzde biri, küresel gelirin yüzde 50'sini yönetir hale geldi. Tüm bunların yanında gezegenimiz, insan yaşamı için yaşamsal bir tehdit oluşturan iklim değişikliğinin sonuçları ile karşı karşıya. Dünya kuzey kutbundan güney kutbuna ısınırken eriyen buzullar yaşam ekosistemini etkileyecek önemli sonuçlar yaratıyor. Gezegenimizin karşı karşıya olduğu riskler bunlarla da sınırlı değil. Çevre kirliliği de insan yaşamını tehdit edici boyutlara ulaştı. Araştırmalar yılda yaklaşık 8 milyon ton ağırlığında plastiğin denizlere ve okyanuslara karıştığını, toplam 5 trilyondan fazla plastik parçasının gezegenimizde yüzdüğünü söylüyor. İstanbul Bienali 7. Kıta derken, bilim gibi sanat da doğruyu söylüyor. Geline bu nokta bize üretim ve tüketim kalıplarımızda önemli dönüşümlere gitmemiz gerektiğini gösteriyor.

Tüm bu sorunların çözümünün özünde, farkında olma ve çözümün bir parçası olma iradesi yer alıyor. Bundan dört yıl önce Birleşmiş Milletler'in üye ülkeleri, günümüz dünyasının en acil eylem gereken sorunlarını belirledi ve 2030 yılında daha yaşanabilir bir dünyaya ulaşmak için atmamız gereken adımları ortaya koydu. Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları 2030 yılına kadar dünya genelinde yoksulluğu sona erdirmek, eşitsizlik ve adaletsizlikle mücadele etmek ve iklim değişikliğinin üstesinden gelmek gibi cüretkâr bir program sunuyor.

TÜSİAD kısa bir süre önce, iş dünyasını sorunun değil, çözümün parçası yapacak önemli bir girişime imza attı. Global Compact Türkiye ve İş Dünyası ve Sürdürülebilir Kalkınma Derneği ile birlikte plastik kirliliği ile mücadeleyi bir adım öteye taşıyarak "İş Dünyası Plastik Girişimi"ni kurduk. Çağımızın en önemli çevre kirliliği sorunlarından birine karşı çözümün parçası olmak isteyen tüm şirketlerimizi bu girişime katılmaya davet ediyoruz.

Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları çalışmalarımızın esas zemini ise, bu yıl çalışmalarına başlayan ve başkanlığını Ümit Boyner'in üstlendiği Hedefler İçin İş Dünyası girişimimiz oluşturuyor. Birleşmiş Milletler Kalkınma Fonu UNDP ve TÜRKONFED ile beraber kurduğumuz bu girişim ile iş dünyamızın 21. yüzyılda daha rekabetçi bir evrim içinde ilerlemesi için Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'na uyum projelerine yön vermek üzere yola çıktık.

Değerli konuklar,

Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları doğrultusunda ülkelerin kaydettiği ilerlemeyi değerlendirdiği Gönüllü Ulusal Gözden Geçirme (VNR) raporunu Türkiye'nin bu sene ikinci kez hazırlayarak sunması, konunun en üst seviyeden sahiplenildiğinin önemli bir kanıtı. Ancak önümüzde uzanan uzun yolun varlığını inkâr edemeyiz. OECD'nin paylaştığı güncel bir çalışma, Türkiye'nin 169 alt hedeften sadece 15'ine (örneğin, anne, bebek ve yeni doğan ölümleri) ulaştığını, yüzde 23'ünde ise hedeflerin oldukça uzağında olduğunu ortaya koyuyor.

Bu görünüm altında ülkemizin en öncelikle harekete geçmesi gereken alanların başında iklim değişikliği, eşitsizliklerin azaltılması başlığı altında özellikle cinsiyet eşitsizliği ve eğitimin olması gerektiğini düşünüyoruz. Dünya Ekonomik Forumu tarafından yapılan 2017 ve 2018 Küresel Risk Araştırması'nda iklim değişikliği, önümüzdeki 10 yılda dünyayı tehdit eden en önemli beş risk arasında gösteriliyor. Yapılan son çalışmalara göre, iklim değişikliğinin yol açtığı doğal afetlerden kaynaklanan yıllık ekonomik kayıp ortalama 250 ila 300 milyar Dolar arasında. Dolayısıyla ülkemizin iklim değişikliği azaltım ve uyum politikalarını belirlemede hızlı hareket etmesi elzem. TÜSİAD içinde iklim değişikliği ile mücadele konusunu çalışma alanlarımız içinde öncelikli görüyoruz. Paris Anlaşması'na, ulusal ve uluslararası tüm paydaşların çabasına ve yapıcı katkısına büyük önem veriyoruz. Bu amaçla iklim değişikliği konusunda hazırladığımız tutum belgeleri yoluyla karar vericilerin ve paydaşlarımızın değerlendirmelerine katkı sağlıyoruz.

Aynı yönde, geçtiğimiz ay Brüksel'de Yönetim Kurulu Başkanımız Simone Kaslowski ve AB Temsilcimiz Dilek Aydın ile üyesi olduğumuz Avrupa İş Dünyası Konfederasyonu BusinessEurope'un yeni Avrupa Parlamentosu üyeleri ile yemeğine katıldık. Ana tema üç sözcükte özetleniyordu: Refah, İnsan, Gezegen. Ayrıca TÜSİAD AB Temsilciliği'nde her yıl olduğu gibi bir çok Avrupa parlamenterleri, üst düzey yetkilisi ve diplomatı ile yuvarlak masa toplantısında bir araya geldik. Avrupa artık küresel ekonomik ilişkilerinde Birleşmiş Milletler'in Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri'ni ana filtre haline getiriyor. İklim değişikliği, sosyal haklar, hukuk devleti, dijital dönüşüm gibi konular artık uluslararası ticaret, yatırım ve finansda da temel ölçütlerdir. AB ile Gümrük Birliği anlaşmamız da bu perspektifte yenilenmeli. Şirketlerimizin küresel rekabet gücüne ve ulusal kalkınmamıza fayda sağlamalı. Gümrük Birliği 2.0 değil; 21. yüzyıl sürümü 5.0 yaklaşım ve kapsamına gerek var.

Yine Dünya Ekonomik Forumu çalışmalarına göre 2020 yılında en önde gelen beceriler “problem çözme”, “eleştirel düşünme” ve “yaratıcılık” olarak öne çıkıyor. Geleceğin olanca hızıyla bizlere yaklaştığı bu günlerde, gelişen teknolojiler ışığında yarının mesleklerini ortaya koyacak nitelik ve yeteneklere tüm gençlerimizin erişimini sağlamayı çok önemli buluyoruz. Bu kapsamda son olarak Boğaziçi Üniversitesi Barış Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezi’nden öğretim üyelerimizle birlikte “Sosyal ve Duygusal Öğrenme Becerileri: Yeni Sanayi Devriminin Eşiğinde İş ve Yaşam Yetkinliklerinin Anahtarı” başlıklı bir rapor hazırladık. Türkiye 21. yüzyılda güçlü bir ülke olacaksa hamaset ile değil, özgürlükler toplumu olarak yükselecek. Özgür düşünen, bilgiye ulaşmayı, sorgulamayı, değerlendirmeyi bilen bireyler sayesinde, sosyal sorumluluk sahibi yurttaşlar sayesinde yükselecek Türkiye.

Eğilmemiz gereken bir diğer önemli sorun ise toplumsal cinsiyet eşitliğinin önündeki engellerin kaldırılmasıdır. TÜSİAD iş ve özel yaşamı dengeleyici mekanizmaların yaygınlaştırılması, kadınların yönetim kademelerine hazırlanması, şiddete sıfır tolerans anlayışının yerleşmesi ve toplumsal cinsiyet dönüşümünün medya ve iletişim araçlarıyla desteklenmesi gibi konularda araştırma, farkındalık ve proje çalışmaları sürdürüyor. Tüm bu çalışmalarımızla esas hedefimiz, çözümün özünde birey, toplum ve devletler tarafından paylaşılan ortak bir çözüm iradesini oluşturabilmektir.

Değerli konuklar,

“2030 yılında hayal ettiğimiz dünyaya ulaşabilmek için neye ihtiyacımız var” sorusunun yanıtı yine Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları’nın içinde saklı: 17. Amaç, daha iyi bir dünyaya açılan kapının anahtarının iş birliğinde saklı olduğunu söylüyor. Sorun da, çözüm de biziz; hepimiz. Hep beraber ilerlemeliyiz; ilerleyelim.

Değerli dikkatiniz için teşekkür ediyor, hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.